

بررسی راهکارهای کشور ترکیه برای رشد صنعت طلا و جواهر

سیدامیر رضاهاشمی

اشاره

در ۲۴ ژانویه سال ۱۹۸۰ در ترکیه به منظور ایجاد تغییرات ساختار اقتصادی، تصمیماتی هم راستا با سیاست‌های معامله در بازار آزاد اتخاذ شد که در همه حوزه‌های اقتصادی اجرا شد.

این روند بازسازی اقتصادی نقش مهمی در توسعه بازار طلا داشت. اصلاحات آغاز شده در سال‌های ۱۹۸۳ و ۱۹۸۴ مطابق با مقررات از پیش تعیین شده شرایط را برای رشد بازار طلا فراهم کرد. همچنین این اصلاحات تعیین نرخ مبادله طلا و ارز را به لیر ترکیه در اختیار بانک مرکزی ترکیه قرار داد. بانک مرکزی در پی اصلاحات مذکور در سال ۱۹۸۴ بازار طلا را با شاخص لیر ترکیه تاسیس کرد.

بانک مرکزی طلا را در این بازار وارد می‌کرد و طلا به افراد داخل کشور فروخته می‌شد و آنها در عوض لیر می‌پرداختند. در سال ۱۹۸۹ بانک مرکزی بازار طلا را با شاخص ارز تاسیس کرد که طلا توسط بانک مرکزی در این بازار وارد می‌شد و افراد در داخل کشور طلا را خریداری می‌کردند و در ازای آن ارز می‌پرداختند. این حرکت سرمایه مطابق با حکم شماره ۳۲ با عنوان طرح حفظ ارزش پول ترکیه که در سال ۱۹۸۹ تهیه شده بود، انجام شد.

دیگر بوده و تبادلات بین ارزهای خارجی، طلا و لیره ترک آزاد بوده و انتقال وجه به خارج و داخل ترکیه نیز آزاد است. از ۲۱ مارس ۱۹۹۳ بانکها مجاز به گشودن حسابهای پس انداز طلا و گشودن اعتبارات طلایی شده‌اند. متخصصانی در شعب بانکی وجود دارند که مجاز به معامله طلا هستند. کار آنها کنترل و تست صحت طلایی که به بانک آمده یا تحویل مشتری می‌شود، است. همچنین آنها ارزش طلا را محاسبه و در دفاتر ثبت می‌کنند. براساس مقررات ترکیه فعالیت‌های بانکداری حساب‌های ذخیره طلا، اعتبارات طلا، اعتبار مصرف‌کننده توسط چک‌های هدیه طلا و گروه‌گذاری طلا مجاز هستند. در کل هدف مقررات طرح طلا تبدیل پس‌اندازهای طلای بیکار موجود به یک منبع فعال برای اقتصاد ترکیه و نقل و انتقال آنها به داخل سرمایه‌گذاری از طریق فعالیت‌های بانکداری طلا است.

مرتبط با صنعت طلا و جواهر در امور تصمیم‌گیری در خصوص پول و مبادلات فلزات گرانبها، تعیین اصول کاری آنها، رسیدگی به امور مهم مربوط به واسطه‌هایی که در این بورس‌ها فعال هستند و انجام تغییرات برای بررسی و کنترل مبادلات و واسطه‌ها مجاز هستند.

با چارچوب قانونی تعیین شده برای تاسیس بورس فلزات گرانبها مرکزی برای امور قانونی مقدماتی برای بورس طلای استانبول افتتاح شد. هیات بازارهای سرمایه در سال ۱۹۹۳ مطابق با بند قانونی (۴۰/ا)، قوانین بازار سرمایه و اصول تجارت بورس فلزات گرانبها و نیز متعاقباً مقررات تاسیس یک سازمان تخصصی را به منظور تسهیل خرید و فروش راحت و محرمانه فلزات نفیس بر اساس شرایط رقابت آزاد و به منظور تایید و اعلان قیمت‌های مربوطه را تعیین کردند.

با تاسیس یک سازمان تخصصی، سازمان‌های عمومی که یک هیات صنفی دارند، مجاز هستند تا در بازار به خرید و فروش فلزات با ارزشی که از سوی هیات دبیرخانه خزانه در داخل بورس از پیش تعیین شده است، بپردازند. براساس این آیین‌نامه در سال ۱۹۹۳، هیات دبیرخانه خزانه برای صدور کارت‌های عضویت برای موسسات بورس فلزات نفیس و شرایط فعالیت شرکت‌های واسطه (دلالت) در بورس فلزات گرانبها اقدام کرد. در ۲۶ ژوئیه ۱۹۹۵، بورس طلای استانبول با اهداف آزادسازی صنعت طلای ترکیه، ادغام آن با بازارهای بین‌المللی، منطقی‌سازی واردات طلا و معرفی سیستم‌های مالی طلایی گشوده و باعث ایجاد یک بازار مطمئن و منظم برای صنعت طلا در ترکیه شد.

با افتتاح بورس طلای استانبول قیمت‌های طلای محلی به قیمت‌های طلای جهانی نزدیک شدند، طلای وارد شده به خلوص و استاندارد مورد قبول در سرتاسر جهان رسید، تجارت طلا دارای آمار و ثبت رسمی شد و یک سیستم شفاف راه‌دست آورد.

در ۱۵ اگوست ۱۹۹۷ نیز سیستم‌های حق خرید و فروش آتی در بورس طلای استانبول برای تامین تقاضای محصولات آینده طلا در ترکیه راه‌اندازی شد. از ۹ جولای سال ۱۹۹۹ نیز اصلاحات جدیدی در قانون شماره ۳۲ پیرامون اجازه انجام معاملات نقره و پلاتینیوم در بورس طلای استانبول برای افزایش تولید و حفظ ارزش پول ترکیه صورت گرفتند. سرانجام در ۲۴ مارس ۲۰۰۰ بخش وام دهی فلزات در بورس طلای ترکیه به منظور کنترل عرضه و تقاضا در یک بازار سازماندهی شده و پایین آوردن هزینه‌های تولید در صنعت طلا و جواهر آغاز به کار کرد.

بررسی بانک طلای ترکیه و نحوه تشکیل آن در ترکیه لیره ترک قابل تبدیل به ارزهای

با اصلاحات انجام شده در حکم شماره ۳۲ با عنوان حفظ ارزش پول ترکیه در سال ۱۹۹۳، تثبیت قیمت‌ها و به علاوه واردات و صادرات طلا آزاد شد. تصمیمات اتخاذ شده با توجه به آزادسازی بازار طلا یک دوره آرام و بدون دغدغه را در واردات و صادرات ایجاد کرد. قوانین جدید مربوط به بازار طلا باعث نزدیک شدن قیمت داخلی به قیمت جهانی شده و از این رو هزینه‌ها کاهش یافت. از آنجایی که طلا می‌توانست به راحتی تهیه شود و تقاضای داخلی را تامین کند و به علاوه صادرات مجدد نیز امکان‌پذیر بود، روند رقابتی در بخش خارجی نیز رشد کرد. طی این دوره بازسازی، الگوی مربوط به طلا شامل ایده کانالیزه کردن طلا در سرمایه‌گذاری‌ها از طریق خالص‌سازی پس‌اندازهای طلا به سیستم مالی بود. علاوه بر این، ایجاد یک سیستم سازمان یافته برای طلا، تاسیس بورس طلا، استقرار مجدد بانک طلا، حمایت از جواهر فروشی‌ها و در نهایت تاسیس یک تصفیه خانه طلا مد نظر بوده است. با اصلاحات انجام شده در حکم شماره ۳۲، بانک‌ها مجاز شدند تا با توجه به حساب‌های ذخیره طلا و اعتبارات طلا حساب‌های ذخیره طلا را افتتاح کنند.

بررسی بورس طلای ترکیه و نحوه تشکیل آن

بورس طلای استانبول قدمی مهم در راستای هدایت طلا به سیستم مالی، وسیله‌ای برای توسعه سرمایه‌گذاری طلایی و بین‌المللی شدن صنعت طلا در ترکیه بوده است. ترکیه به‌عنوان یک واردکننده برجسته طلا، تقاضای فراوانش را مدیون محبوبیت طلا در نزد مردمش می‌داند. طلا در سرتاسر عرصه‌ها و عصرها، ابتدا به‌عنوان یک وسیله تجارت و به تازگی به‌عنوان یک کالای سرمایه‌گذاری و پس‌انداز اهمیتش را حفظ کرده است. به‌رغم گسترش و توسعه‌های اخیر در بازار مالی ترکیه، طلا نقش قدیمی‌اش را برای جامعه ترک حفظ کرده است. ترکیه در بین پنج کشور اول با بالاترین تقاضای طلا است و از آنجایی که در داخل کشور استخراج ندارد، این طلا را از طریق واردات تامین می‌کند.

هدف از ایجاد بورس طلا در ترکیه تبدیل اندوخته‌های موجود طلای بیکار به یک منبع فعال برای اقتصاد ترکیه و وارد کردن آنها به داخل سرمایه‌گذاری‌ها، توسعه یک سیستم مالی مبتنی بر طلا، توسعه بانکداری طلا، پشتیبانی قسمت جواهر فروشی و سرانجام تثبیت و ساخت مرکز خالص‌سازی طلا بوده‌اند.

ماده قانونی (۴۰/ا) با عنوان «ارز و بورس فلزات گرانبها» در بازار سرمایه به شماره قانونی ۳۷۹۴ در تاریخ ۱۹۹۲ بیان می‌دارد که وزارتخانه‌های

